SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 141. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 26, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЛИПНЯ 1991 Ч. 141. РІК XCVIII.

ДЕПУТАТИ ЗВИНУВАЧУЮТЬ ЗМОП

Київ (ПС УРП). — Тут 19 — 21-го липня пройшла серія мітингів протесту проти арешту Степана Хмари та незаконних дій міліції та ЗМОП (Загонів міліції особливого призначення). Після одного з мітингів на Площі Незалежності 21-го липня міліціянти затримали вісім осіб, подальша доля яких покищо невідома.

Операція арешту С. Хмари, яка супроводжувалась оточенням цілого кварталу, припиненням руху транспорту, викликом пожежників, застосуванням сльозогінного газу, викликала хвилю протестів у столиці України. За останні дні там пройшли чотири стихійних мітинги, після яких стало помітно, що громадян хвилює не тільки факт третього арешту С. Хмари, але й міра беззаконня в діях працівників міліції та ЗМОП у відношенні до народних депутатів та журналістів, які були в помешканні С. Хмари під час його арешту. Журналисти так і не отримали відповіді від правоохоронних органів, хто і чому замкнув їх в готелі і протримав до другої години ночі вже після того, як С. Хмара був заарештований і відвезений. Не пояснили журналістам на підставі якого закону були вилучені відео та знимки акції арешту С. Хмари. Не продемонстрували кореспондентам відеозапис цих подій, зроблений працівниками міліції. Виконуючий обов'язки начальника Київського УВС Котенко заявив, що до лікарні потрапили з травмами 10 змопівців, тоді, як серед прихильників С. Хмари за медичною допомогою звернулися лише шість осіб. Про це було сказано на пресовій конференції 19-го липня в управлінні міліції.

Під час арешту С. Хмари побито ще кількох депутатів Київської Міської Ради. З цього приводу на засіданні міськвиконкому прокоророві Києва вручили заяви від постраждалих з приводу незаконних дій міліції. Інші депутати запропонували зняти із заробітної платні змопівців по 50 карбованців, які доплачує їм Київська Міська Рада за добру службу. Депутати запропонували негайно приступити до створення міської міліції, „яка оберігатиме спокій людей, а не влади".

Представники Партії Зелених України запропонували скликати надзвичайну сесію Київської Міської Ради для всестороннього обговорення праці київської міліції. Тисячі людей були свідками, що депутатів Київської Міської Ради від побоїв не вберегли ні депутатські посвідчення, ні сивина у волоссі, ні той факт, що в сутичці вони участи не брали.

Полковник міліції Котенко повідомив на засіданні міськвиконкому, що з цього приводу ведеться службове розслідування спеціяльною комісією.

Як стало відомо, 22-го липня під Києвом на відстані 86 кілометрів від столиці України, затримано 20 автобусів з людьми, які їхали із західних областей до Києва протестувати проти арешту С. Хмари та свавільних дій правоохоронників.

Е. Іванців зізнавав в Сенаті

Е. Іванців (справа) і Г. Філліпс під час зізнань в Сенаті ЗСА.

Вашінгтон. — В дні 16-го липня сенатська Комісія для міжнародних справ мала переслухання у справі іменування Роберта Стравса амбасадором ЗСА до СССР. Крім переслухання самого Р. Стравса, комісія вислухала головного радного УНС Евгена Іванціва, який репрезентував Коаліції підтримки демократії в окупованих СССР республіках, і Говарда Філліпса із кокусу Консервативної партії. Писемне свідчення наспіло також від УНС.

У своїй заяві перед комісією Р. Стравс признав, що він не має досвіду в контактах із СССР, але обіцяв, що на пості амбасадора він плянує сягнути „далеко поза Москву" і нав'язати співпрацю з Борисом Єльцином та іншими провідниками совєтських республік.

Сенатори Гелмс, Дадд і Сенфорд порушили справу конечної незалежности балтійських держав і України, Білорусії, Вірменії, Грузії та Молдови.

Е. Іванців виступав саме в імені цих народів і передав цілий ряд запитів до Р. Стравса. Він підкреслив, що утиск на ці народи в СССР далі не вгаває і наголошував потребу співпрацювання з республіками.

У своїх заявах усі сенатори підтримували номінування Р. Стравса.

Українка спростовує інформацію в американському журналі

Аінгтон, Па. — У квітневому числі поширеного американського журналу „Здоров'я" була стаття про „Гласність у кухні", в якій писалось про російські куховарські приписи.

Тому, що у статті, як це часто буває, помішано поняття російського і українського, на це зареагувала негайно українська читачка цього журналу Роксоляна Телепко та її листа майже в цілості поміщено. Вона вияснює у листі, що „український борщ" не є російським, а відтак додає, що вона як українка, відчуває глибоко довголітнє панування російської руки над Україною і тому уважає за відповідне реагувати в кожному випадку незрозуміння української окремішности.

В листі до редакції „Свободи" Р. Телепко підкреслює, що на її думку читачі повинні спростовувати кожне утотожнювання українців із російським народом, навіть коли йдеться про таку дрібну справу, як українські страви. Вона уважає, що українці повинні бути завжди амбасадорами української справи.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що президент Джордж Буш вирішив скасувати економічні санкції проти Південної Африки, більшість американських фірм, які перед забороною мали там свої підприємства не плянують туди повертатися.

Г. Явлінський критикує програму М. Горбачова

Москва. — Григорій Явлінський, один із авторів останнього економічного пляну переходу совєтської економіки до системи вільного ринку і зміцнення карбованця, в загальному привітав інтеграцію Совєтського Союзу у світову економіку, але програму совєтського лідера, генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР Міхаїла Горбачова назвав „недостойною", неясною і неактрактивною. Під час зустрічі „групи сімох", на думку Г. Явлінського, можна було осягнути багато більше успіхів.

Слід підкреслити, що сам Явлінський відмовився супроводжати до Лондону совєтського президента, протестуючи таким чином проти спотворення М. Горбачовим його оригінального пляну реформ і змішання його з пляном Валентина Павлова, голови Ради Міністрів, тільки для того, щоб задовільнити консерватистів-ленінців, які поставили ставку і в економіці на адміністративно-командні методи.

В інтерв'ю, яке дав Явлінський кореспондентові газети „Ню Йорк Таймс" Сержу Шмеману, він заявив: „Без сумніву, започаткований процес треба вважати позитивним явищем навіть тоді коли М. Горбачов не привіз зі собою великих сум для відбудови совєтської економіки". Явлінський вважає, що виміна на міністерському рівні, конференція на вершинах між президентами Джорджем Бушем і М. Горбачовим, допомога Заходу спеціялістами, спостереження за ходом реформ в СССР, дуже корисні. „Я властиво того й добивався", — заявив Явлінський американському кореспондентові, „бо після десятиліть адміністративно - командної економіки є неможливо переставити її через ніч у систему вільного ринку, функціональність якого багато совєтських економістів навіть не розуміють. Крім того керівні партократи не можуть собі усвідомити, що вони втратять контролю над економікою і їм здається, що вони тратять грунт під ногами". На його думку реформи можуть діяти тільки під наглядом спеціялістів, які на протязі довшого часу привчатимуть „наших господарників до нової системи, щось подібне, як вчать дитину ходити. Ситуація в Совєтському Союзі значно складніша і заплутана, як її можна спостерігати з Лондону, Вашінгтону, Парижу чи іншої західньої столиці", — заявив Явлінський.

С. Шмеман, покликаючись на реакцію совєтських засобів масової інформації, каже, що „вони властиво не розчаровані тим, що сталося в Лондоні, бо ніхто з високопоставлених керівників не надіявся, що М. Горбачов привезе до Москви мішки наладовані долярами. Він однак отримав перепустку у світову економіку. Є тільки одна проблема: як до неї зайти". Явлінський додав: „Захід реагує тільки на конкретні речі: якщо б М. Горбачов був привіз до Лондону спрецизовану програму реформ, демократизації, ліквідації адміністративно - командної системи, Захід був би таким же конкретним. Але він замість цього привіз мішанину, неясні обіцянки і західнім безнесменам нічого не залишилося, як відправити його до дому впорожні", - заявив цілком реально Явлінський.

В УКРАЇНІ

(З повідомлень УНІАР)

Хмільник, Вінницька область. — 3-го липня в місті відбувся суд у справі поновлення на посаді директора неповної середньої школи села Уланівки Літинського району Павла Ткачука. За вказівками першого секретаря райкому КПУ Михайла Герасимчука (нині він є головою Райради), Ткачука звільнено з посади за поїздку на установчий з'їдз ДемПУ. Сільрада 5-го квітня звільнила його з посади директора, а завідуючий Літинським райвно Анатолій Поярков підписав наказ про його звільнення. Суд виніс рішення відновити на посаді Павла Ткачука і відшкодувати йому за рахунок сільради 801 крб. 25 копійок. Наступного дня, 4-го липня, закінчився суд у справі поновлення на праці директора Осолинської неповної середньої школи Літинського району Олега Гаврилова, якого звільнили за діяльність у НРУ та в Дем. ПУ. Суд тривав два місяці й закінчився поновленням члена ДПУ Олега Гаврилова на посаді директора школи. У місті 29-го червня відбулася пресова конференція на тему: „Хто і чому на Вінничині захищає **соціялізм і який він їм потрібен?"** Оприлюднено факти зловживанням службовим становищем першого секретаря Бершадського райкому КПУ, члена ЦК КПУ Івана Павлюченка. Виявлено факти переховування товарів у гаражах та складах, факти підкупу ревізорів, кореспондентів та інших службових осіб, факти шантажування або звільнення з посад небажаних працівників, постачання дівчат для розваг тощо. Зібрані матеріяли передані до Верховної Ради України.

Дніпропетровське, 4-го липня. — Візита голови ВР України Леоніда Кравчука до Дніпропетровського була обставлена за сценарієм минулих років: на всіх перехрестях вздовж маршруту стояли міліціні пости і регулювальники руху. Напередодні поспіхом зробили розмітку проїжджої частини вулиць, по яких мав проїхати високий гість. Але різниця між візитами Щербицького і Кравчука все ж була: очевидно з міркувань економіки, розмічено було лише ту половину вулиці Кірова, по якій Л. Кравчук їхав лише в один бік. Та й автомобіль „Волга" був не чорного кольору. До міста 3-го липня прибув пароплав з учасниками організованого Олесем Бердником другого собору Української Духовної Республіки. Учасники акції на чолі з О. Бердником поклали квіти пі пам'ятник Т. Шевченкові на Монастирському острові, до могили академіка Яворницького, побували біля Преображенського собору, **за який точиться боротьба між УАПЦ та РПЦ.** У своїй промові О. Бердник висловив надію, що храм передадуть вірним УАПЦ. Після відвідин будинку - музею Дмитра Яворницького та Історичного Музею, гості виступили у Літньому театрі в парку ім. Т. Шевченка, а увечорі теплохід повіз їх далі до Запоріжжя. Кореспонденти поцікавилися скільки коштує фрахтування теплоходу? Організатор заходу з Дніпропетровського міськвиконкому назвав суму 1,200,000 карбованців.

Нікополь, Дніпропетровська область. — Тут 2-го липня на площі Богдана Хмельницького відбувся екологічний мітинг протесту проти промивання ставка-охолоджувача водою з Дніпра і проти запуску 5-го блоку Запорізької АЕС. На мітингу було подано інформацію, що вода з нікопольського водогону на третій день стає густою, подібною до желе. До резолюції мітингу було включено пункт про загальноміський страйк в разі початку промивання ставка-охолоджувача і запуску 6-го блоку АЕС. У Нікопольському районі від часу запуску АЕС смертність від онкологічних захворювань підвищи-

(Закінчення на стор. 3)

Ген. К. Павелл відвідує СССР

Москва. — Агентство Ассошієйтед Пресс й інші засоби масової інформації обширно повідомили про відвідини шефа генеральних штабів американської армії ген. Колина Павелла Совєтського Союзу. Павелл в СССР оглядав кількох військових об'єктів, відвідав Іркутськ, Хабаровськ, і Владивосток, зустрічався не тільки з генералітетом і вищими командними старшинами совєтської армії, але також з підстаршинами і вояками.

У вівторок, 23-го липня, ген. К. Павелла прийняв на авдієнції генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Горбачов. Присутніми під час зустрічі також були міністер оборони СССР маршал Дімітрій Язов і шеф генерального штабу армії ген. Міхаїл Мойсеєв.

На летовищі в Москві Павелла вітала велика делегація високих совєтських старшин на чолі з Язовим, який заявив закордонним і совєтським кореспондентам, що він радий прибуттям американського штабового старшини, з яким „ми будемо говорити про важливість підписання нового договору про зменшення атомової стратегічної зброї". Цей договір на думку Язова є набагато важливіший, як попередній з 1987 року, який передбачав ліквідацію ракет середнього засягу.

Кореспондент АП в Москві Дебора Стюарт інформує, що військова оркестра привітала Павелла американським гимном, а потім Павелл привітався по-дружньому з ген. М. Мойсеєвим, який в останньому часі вже кілька разів відвідував Вашінгтон у зв'язку з переговорами про зменшення атомової зброї. Головнокомандуючий американськими збройними силами заявив, що він вітається з Мойсеєвим, як вояк з вояком, бо обидва вони працюють для забезпечення світу перед атомовою катастрофою.

Наступного дня Павелл знову зустрічався з Мойсеєвим, а потім заявив кореспондентам, що вони обговорили чимало важних справ, які мають пряме відношення до підписання згаданого договору і доктрини совєтських збройних сил. Чимало мови було про справу припинення дії воєнних заводів в Совєтському Союзі і в ЗСА. Згідно з його оцінкою коло 500 совєтських фабрик, які працювали для міністерства оборони, будуть переставлені на іншу продукцію.

Американський гість зустрінувся на розмові з міністром закордонних справ СССР Александром Безсмертних, з яким він розмовляв на тему зменшення витрат на воєнні цілі.

Павелла супроводжують в цій поїздці п'ять його заступників. В поворотній дорозі американська делегація відвідає ще Близький Схід.

СССР подав заяву у Валютний фонд

Вашінгтон. — Совєтський Союз здивував Білий Дім тим, що несподівано попросив про прийняття його у повноправні члени Міжнародного валютного фонду (МВФ) і Всесвітнього банку, хоч провідні індустріяльні країни ще минулого тижня прийняли у Лондоні рішення надати Москві лише „асоційований статус" в цих міжнародних фінансових організаціях.

Повноправне членство дозволить Совєтському Союзові діставати кредити від обох організацій, тоді як статус „асоційованого члена" дасть Москві лише право на те, щоб Міжнародний валютний фонд і Всесвітній банк підготовляли совєтських економістів і менаджерів і давали рекомендації щодо модернізації підприємств країни, зокрема створення сучасної банківської системи.

Міжнародний валютний фонд дістав листа від Міхаїла Горбачова з проханою про прийняття СССР в члени цієї організації у вівторок вранці, 23-го липня, хоч лист мав дату 15-го липня, тобто написаний два дні перед візитою совєтського президента у Лондон для зустрічі з представниками „сімки" індустріяльних країн. МВФ видав комунікат, в якому сказано, що совєтську просьбу розгляне Рада директорів, тоді як МВФ буде оформляти „асоційований" статус СССР, обіцяний у Лондоні „сімкою".

МВФ повідомив, що готовий почати переговори про надання Москві технічної допомоги, „як тільки це буде вигідно совєтському урядові".

Спеціялісти твердять, що надання СССР повноправного статусу у Міжнародному валютному фонді і Всесвітньому банку буде пов'язане з великими труднощами. Зокрема, Москва повинна буде надати цим організаціям більш детальні інформації про стан совєтської економіки, ніж вона погоджувалася це зробити досі.

Як пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Кіт Бредшер, Адміністрація неясно, чому Москва вирішила піти тепер на такий крок, хоч їй чітко було сказано у Лондоні, що про прийняття у повноправні члени міжнародних фінансових організацій покищо не може бути й мови. Експерти зауважують, що в будь-якому випадку процес вступу в МВФ і Всесвітній банк повинен зайняти кілька місяців, а у випадку зі Совєтським Союзом ситуація настільки складна, що цей процес може затягнутися на рік, а то й два.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ТВЕРДЖЕННЯМИ аналітиків, американські адвокати чимраз частіше відмовляються обороняти судові справи, пов'язані з расизмом чи статевою дискримінацією. Їхнім оправданням є те, що в більшості ці справи є дуже важко виграти, а заробітки куди менші, як при інших судових справах громадського порядку.

ПОЯВА В ПРЕСІ ТА НА телевізії фотографії, на якій зображено трьох мужчин, правдоподібно трьох із тих американських вояків В'єтнамської війни, що їх зараховано до пропавших без вістки, є спричинником нових заходів Конгресу, щоби перевірити чи теперішній Уряд президента Джорджа Буша зробив все можливе у своїх стараннях здобуття незаперечних фактів про їхню смерть чи іншу долю. Хоча це може бути фальшивка, Пентагон негайно вислав десятичленну делегацію до Тайлянду щоби перевірити в який спосіб цю фотографію передано. Уряд також звернувся офіційним шляхом до В'єтнаму і Ляосу, щоби допомогли перевірити цю справу.

З НАБЛИЖЕННЯМ ПЕРЕДВИБОРЧИХ кампаній політичні діячі приготовляються до потрібних їм ходів спрямованих на президентські вибори 1992 року. І в Білому Домі, і в Конгресі стараються дотримуватися етичних урядових правил. Ідеться тут про правило, що забороняє колишнім високопоставленим співробітникам Уряду впродовж одного року співпрацювати з їхніми колишніми співпрацівниками в Уряді, бо це може мати вплив на підтримку одного чи іншого кандидата. З цього опісля виникають взаємні оскарження про неетичні ходи.

ЦЕНТР І РЕСПУБЛІКИ СССР ПРИЙНЯЛИ У ПРИНЦИПІ ПРОЄКТ НОВОГО ДОГОВОРУ

Москва. – Агентство Ассошієйтед Пресс, ТАСС й інші засоби масової інформації повідомили в середу пізно вечором, 24-го липня, що представники союзного і дев'ятьох республіканських урядів погодилися у принципі прийняти проєкт нового союзного договору, який передбачає далекойдучу децентралізацію системи, поділ влади, крім податкової системи, яка повинна бути вирішена комісіями якнайскорше.

Міхаїл Горбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР, який на протязі двох діб нараджувався з представниками дев'ятьох республік у його приватній резиденції Ново Огарево під Москвою, заявив кореспондентам: „праця над проєктом нового союзного договору закінчена". У його виступі було помітне задоволення, бо після підписання західні індустріяльні держави і Европейська економічна спільнота зможуть говорити вже конкретною мовою про допомогу для СССР із врахуванням потреб республік, яких вони ніяк не хотіли поминути.

Крім того М. Горбачов розпоряджатиме досить сильними аргументами на пленарних нарадах Центрального Комітету КПСС, які вже розпочалися в Москві. Раніше західні країни, включно із З'єднаними Стейтами Америки, вагалися і не знали кому треба давати допомогу центральному, чи зглядно союзному урядові в Москві, викликаючи незадоволення в республіках, чи поодиноким республікам, що знову ж може викликати невдоволення в Кремлі.

Проєкт союзного договору повинен бути затверджений Верховними Радами республік. Верховна Рада України, наприклад, заявила устами своїх відповідальних представників, що дебати в Києві над справою договору не зможуть розпочатися скорше, як 15-го вересня, бо така була раніше ухвала Верховної Ради за яку голосували майже всі депутати.

Прибалтика, Молдова і Грузія категорично відмовились від підписання союзного договору. Вірменія, як заявив після наради М. Горбачов, змінила свою думку і вислала свого представника Левона Тер-Петросяна на нараду „дев'ятки", але Верховна Рада тієї республіки ще не схвалила відповідної постанови про приступлення до союзу.

Представники Білого Дому заявили в четвер, 25-го липня, що президент ЗСА Джордж Буш, відвідуючи наступного тижня Москву, відвідає також Київ і там не тільки виступить з коротким словом на форумі Верховної Ради України, але також зустрінеться з представниками уряду і лідерами демократичних партій, рухів і об'єднань.

У Вашінгтоні і інших столицях західнього світу дещо з полегшею зітхнули, бо Захід, зокрема Західня Европа, побоювалась розрухів в Совєтському Союзі і великої хвилі еміграції про яку була мова ще рік тому. Тепер, після підписання союзного договору і розподілу влади буде ясніше кому треба більше, а кому менше економічної допомоги. Крім того Захід матиме можливість допильновувати децентралізацію влади в СССР і тим самим демократизацію цілої системи, яку зрештою заповідає сам М. Горбачов, намагаючись замінити марксо-ленінську систему в СССР більш людяною соціял-демократичною, але ця спроба натрапляє, однак, на великий спротив консерватистів в Комуністичній партії.

У СВІТІ

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІ ГАЗЕТИ „Лідове Новіни", „Праце" і „Младе Фронта Днес" виступили з вимогою резигнації голови чехо-словацького парляменту Олександра Дубчека, звинувативши його в підтримці лідера словацьких сепаратистів Владіміра Мечіара. Мечіар вимагає більшої автономії для Словаччини і створення конфедерації трьох незалежних республік. Оскільки Словаччина менш розвинута, ніж Чехія, Дубчек підтримав Мечіара в тому, що республіці потрібен повільніший, поступовіший перехід до ринку.

ПРЕЗИДЕНТ АЛБАНІЇ Раміс Алія підтримав закон про приватизацію землі. В цей спосіб держава розраховує підвищити продуктивність сільського господарства, зруйнованого в роки комуністичної диктатури Енвера Годжі. Албанія залишається однією з найбільших країн світу, населення якої провадить напівголодне існування. У вівторок, 23-го липня, Европейська спільнота прийняла рішення про надання Албанії продовольчої допомоги.

В НЕДІЛЮ, 21-ГО ЛИПНЯ, в молдавському місті Бельці з ініціятиви Християнсько-демократичної ліги жінок Молдови відбувся мітинг, учасники якого вимагали виведення совєтської армії з території республіки. Було прийнято звернення до парляменту з пропозицією узаконити проходження служби юнаками з Молдови в межах республіки, в її національній армії.

НАФТОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ Іраку вийшла на рівень 1.45 мільйона барилок на добу, що становить дві п'яті частки від передвоєнного рівня видобутку нафти в країні. Іракці вважають, що до кінця року здійснять стрибок і досягнуть 1.6 барилок на добу. Це залишиться тільки на словах, якщо міжнародна спільнота відмовить Іракові в новому устаткуванні.

В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ лише за перше півріччя цього року викрито 65 злочинних формувань. До кримінальної відповідальности притягнуто 640 членів різних мафій, вилучено 900 одиниць зброї, а також грошей і цінностей на загальну суму понад 138 міл. карбованців.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ Франції і Організаційний комітет зимових Олімпійських Ігор підписали угоду про участь армії в охороні спортовців, журналістів і глядачів на олімпійських змаганнях, які відбудуться в Альбервіллі в лютому наступного року. На охорону безпеки учасників ігор виділено 5,000 вояків і 3,000 агентів.

УЧАСНИКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО походу „Зелений Світ" прийняли звернення до Верховної Ради України, в якому закликають до негайної зупинки всіх ядерних реакторів та інших екологічно шкідливих виробництв в Україні.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Пентагону заявили, що американські військові вантажні літаки доставлять тонни харчів наглої потреби до Албанії. Свою місію американська летунська фльота розпочала минулої суботи з військово-летунської бази у Баграйні, Савдійська Арабія. В більшості — це військові харчові припаси, що залишилися з війни проти Іраку, кількістю 280,000 фунтів. Заява Пентагону проголошена в той самий день, як Европейська спільнота подала до відома, що реагує відразу на благання Албанії про негайну допомогу та висилає туди харчі і ліки вартости 600,000 дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Клопіт Їцака Шаміра

Саддам Гуссейн перейде до історії, як вийнятково жорстокий, амбітний і безоглядний диктатор. Президент Буш назвав його арабським Гітлером, але насправді він подобає радше на Сталіна. Його мстивість і безоглядність проявилася у війні проти Іраку, коли він запалив нафтові зложжя у Кувайті і коли десятки тисяч ґальонів нафти влив у ріку, що плила у Перську затоку. Воно не мало найменшого впливу на хід війни, ні в чому не перешкоджувало армії міжнародної коаліції, а потерпіли тільки бідні арабські рибалки й бідні цивільні кувайтці. Саддам Гуссейн здібний робити безглузді акти, але в одному казав правду — міжнародний світ з Америкою включно мав двояку мірку у підході до Іраку, на Ірак наклали санкції, проти Іраку повели харчову бльокаду і, врешті війну, за те, що Ірак окупував Кувайт. А Ізраїль, який окупував арабські землі ще 1967 року фаворизують, субвенціонують і байдужні на брутальну поведінку супроти палестинців, які були автохтонами території, на котрій Ізраїль проголосив свою державність. Правильне обурення Саддама було таке очевидне, що негайно після закінчення війни проти Іраку Буш вислав державного секретаря Джеймса Бейкера на Близький Схід, як організатора тамошнього замирення Ізраїля з арабськими сусідами.

Первісний плян Буша був такий, щоб скликати міжнародну конференцію під протекторатом Організації Об'єднаний Націй. За другим пляном спонзорами конференції були би ЗСА й СССР, але їхні репрезентанти тільки відкрили би конференцію і до сутніх справ не вмішувались би. Недавно Буш переслав Ізраїлеві та його арабським сусідам однозвучного листа з пропозицією перевести реґіональну конференцію під спонзорством ЗСА і СССР, що їхні репрезентанти на конференції не будуть втручатися до нарад. Для полагоди затяжного ізраїльсько-арабського конфлікту можна буде переводити окремі періодичні наради. Сирія погодилася на цей останній проєкт. Ізраїль всі попередні проєкти і цей останній відкинув з тим самим арґументом: якщо арабські країни готові говорити з Ізраїлем — хай говорять, — ніяка конференція не потрібна. Ізраїльський уряд Їцака хоче, щоб арабські держави, які, крім Єгипту, не визнали державности Ізраїля, зголосилися до безпосередніх розмов і тим самим визнали би Ізраїль де факто. Араби розуміють цю тактику Шаміра і відмовляються. Але згода Сирії й інших арабських країн на пропозицію президента Буша, щоб перевести реґіональну конференцію під „пасивним протекторатом" ЗСА і СССР поставила Їцака Шаміра, крайнього і непримиримого націоналіста, у скрутну ситуацію: коли би він погодився — розпадеться коаліція, на якій спирається його уряд, бо ортодоксійні фанатики відкидають будь-яку розмову з арабами. А ще одна відмова засвідчила би яскраво, що з усіх країн Близького Сходу один тільки Ізраїль під кермою Шаміра є проти миру.

Згоду Сирії на плян Буша — президент Буш назвав „переломовою історичною подією". Можна здогадатися, що довга розмова, що її мав державний секретар Джеймс Бейкер з Шаміром не була приємна для цього останнього. На Шаміра пішов натиск не тільки від Америки, бо й деякі поважні жидівські діячі та цілі гурти вбачають у цій ініціятиві Буша найкращий шанс закінчити перманентний стан холодної війни з арабським світом. Між тими діячами є лідер опозиції, голова Соціялістичної партії, Шимон Перез і колишній перший ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан. Їцак Шамір не дав Бейкерові ніякої ясної відповіді. Але Бейкер вернувся з цієї останньої подорожі на Близький Схід оптимістом. Він „має надію", що в жовтні цього року відбудеться перша від 1948-го року мирова конференція Ізраїля з його арабськими сусідами — з Шаміром або з кимось іншим на його місці. Президент Буш, який має їхати до Москви для підписання першого договору з СССР про редукцію атомової зброї — дістане формальну згоду від Ґорбачова „пасивно спонзорувати" цю ізраїльсько-арабську конференцію. Якщо так станеться, то це буде новий доказ дипломатичного хисту й успіху Уряду Джорджа Буша.

Петро Часто

ЧИ ЗНАЄМО МИ ЛЕОНІДА КРАВЧУКА?

II.

Яковлєв запитує, що означає для України вимога Ради федерації негайно відновити вертикальну підпорядкованість виконавчої влади. Кравчук відповідає прямо: союзний кабінет хоче, „щоб Рада Міністрів України підпорядкувалася йому так, як це було раніше". Москва наполягає, уточнив Кравчук, „щоб республіки відмовилися від своїх законів".

Яковлєв просить Кравчука прокоментувати заяву президента Ґорбачова, нібито „республіки здійснюють розбій стосовного союзного бюджету". Кравчук: „Зрозумійте, як це було мені чути, коли я знаю, що Україна перерахувала все можливе. Усі розрахунки ми показали міністрові фінансів СССР Володимирові Орлову. Він погодився, що Україна більше нічого не може внести до союзного бюджету. А на Раді федерації сказав, що наша республіка винна. В моїй голові це не вкладається". Ах, Леоніде Кравчук, огляньтеся в історію і побачите, що ні один день, ні одна година з тристалітньої наруги Москви над Україною в нормальній голові не може вкластися!

Які ще ілюзії спонукають Кравчука орієнтуватися на „оновлений союз?" Можливо, запитує Яковлєв, це ідея „круглого стола", створення уряду національного довір'я? Кравчук відповідає, що всі ці розмови зводяться до переговорів центру з Росією, а Україні й іншим республікам ніхто ніякої ролі не відводить. Якщо й виникне „круглий стіл", уточнює Кравчук, то він буде займатися „не тим, як врятувати країну, а тільки тим, як ще раз помирити Ґорбачова з Єльциним". То, може, доцільна відставка Ґорбачова? Кравчук каже, що ні: „Це ті ж пошуки нового царя. Припустімо, ми знайдемо іншу людину і спочатку, можливо, все влажеться. Але потім вибухне з новою силою".

Л. Кравчук усвідомлює, що СССР не має майбутнього, що це протиприродне утворення не може бути іншим, ніж було досі, і яким би не був „новий договір", союзні міністерства далі будуть вчити українців, як ті мають орати і сіяти, що і де будувати, далі будуть здирати з України сім шкур. Але все ж він проти прискорення процесу національного визволення, він є обережним прихильником еволюційного шляху, він побоюється, щоб у Союзі не став можливим „румунський варіянт", бо тоді „жертви і втрати будуть незлічимі". І тут Кравчука можна і треба зрозуміти.

Ось останні рядки цього інтерв'ю. Яковлєв питає, як же бути далі? Кравчук: „Не залишається нічого, як шукати виходу самому". Яковлєв зауважує, що це призведе до ще більшої конфронтації з центром. Кравчук: „А що вдієш? Треба зібратися у Верховній Раді всім політичним силам і сказати: хлопці, настав час вирішувати самим".

І то не була порожня фраза. 27-го червня Верховна Рада України відхилила ґорбачовський проєкт союзного договору. Москва сприйняла це не інакше, як відро холодної води на голову.

Чи знаємо ми Леоніда Кравчука? На це майже гоголівське запитання треба по-гоголівськи відповісти: ні, ми не знаємо Леоніда Кравчука.

Г. К.

„Працювати для України"

I

Під таким заголовком російськомовний щоденник „Новоє Русскоє Слово", що виходить в Ню Йорку, помістив інтерв'ю музичного критика Майї Пріцкер з відомим українським композитором Леонідом Грабовським. Подаємо уривки з цього інтерв'ю.

„Чи це не дивно: двоє редакторів (тепер вже колишніх) двох головних музичних журналів в СССР — „Советская Музика" і „Музикальная Жизнь" — не знайшли кращого місця для зустрічі і ґрунтовної розмови, ніж Ню Йорк. Отже, яким чином ви опинилися в Ню Йорку і чим тут займаєтеся?

— Я приїхав на запрошення відразу трьох організацій: симфонічної оркестри Ляс Веґас, музичної корпорації „Кобза інтернешенел" — українсько-канадської організації, яка базується в Торонто, і Українського Музичного Товариства (УМТ) при нюйоркському Українському Інституті Америки як „запрошений композитор". У цьому приїзді є своя передісторія. Ще три роки тому, коли стали можливими часті поїздки діячів культури за межі Совєтського Союзу, почалися контакти з великою українською громадою ЗСА і Канади. Першовідкривачами стали скрипаль Олег Криса і піяніст Олександер Слободяник. Ініціятива приїзду українських композиторів виходила від Вірка Балея. В 1987 році в Карнеґі Голл відбувся великий концерт сучасної української музики, де разом з творами Бібика, Колодуба, Сильвестрова виконувався і мій твір. Минулого року такий самий концерт відбувся в Лінкольн Центрі. Все це і багато іншого організує УМТ, головою якого є Вірко Балей — художній керівник і музичний консультант, Ірена Стецура — директор-розпорядник і головний організатор концертів, і Олег Криса. В позаминулому році УМТ почало серію концертів під загальною назвою „Музика в Інституті" (вони проходять в приміщенні Українського Інституту Америки), які надзвичайно піднесли його популярність і престиж. Товариство стало осередком української музики в Америці, постійно збираючи довкола себе українських музиків, які живуть по обидвох сторонах океану.

— Яке ваше найсильніше враження за десять місяців, проведених в Америці? Чи вплинуло це на ваші погляди чи творчі настанови?

— В першу чергу мене поразила і втішила інтенсивна творча, духовна діяльність українців в Америці, те значне місце, яке вони займають в культурі, науці, освіті, бизнесі (це в меншій мірі) ЗСА і Канади. Незвичайно великою є кількість професорів — особливо в ділянці української філології та історії. Є прекрасні поети, які пишуть українською мовою — наприклад, Василь Барка. Головний центр українських гуманітарних досліджень знаходиться тепер в Гарварді. Саме тут задумано дуже цікаве видання повного зведення літопису Київської Русі англійською мовою. Аналогічні центри існують у Пенсильванії в Торонто, в Вінніпеґу і в інших місцях — острови і острівці української культури розкидані по всій Північній Америці.

Але ще більше враження, навіть потрясення, справило на мене знайомство з українською історією, з тими книгами, документами, з безліччю фактів, які покищо цілком недоступні для тих, хто живе в Совєтському Союзі.

— В першу чергу ви — композитор. Чи ви почуваєте себе українським композитором, чи стоїте на більш „інтеґраційних" позиціях?

— Тут я почав в більшій мірі почувати себе саме українцем. Мабуть, це відобразиться на творах, над якими я тепер працюю, готуючись до авторського концерту, який плянується на цю зиму в Лінкольн Центрі — я пишу для нього камерний інструментальний твір, а також вокальний цикл на вірші Василя Барки, хори на латинські тексти видатного українського мислителя Григорія Сковороди.

— Ви є одним з перших українських аванґардистів і за це в свій час постраждали, разом з іншими композиторами і діячами української культури, які мріяли вивести її з рутинного болота, в якому вона перебувала з початку тридцятих років аж до початку шістдесятих. Розкажіть про цей час, коли проходило ваше творче і громадянське становлення.

— Мій перший музичний досвід пов'язаний зі скрипкою — батько був професійним скрипалем і, мабуть, готував мені цю ж кар'єру. Але почалася війна, евакуація, і продовжувати систематичні заняття не вдалося. В 1944 році ми повернулися до Києва, де я брав приватні лекції музики, хоч після закінчення школи я вирішив поступати на історичний факультет Київського університету. Але скоро я зрозумів, що марксистсько ленінська історіографія, на якій базувалася наша освіта, і історична наука, нічого спільного між собою не мають. До того ж мої думки все більше займала музика. Здав іспити відразу за музичну школу і училище і поступив до Київської консерваторії — до кляси композиції, де моїми вчителями стали видатні українські композитори XX століття — Лев Ревуцький і Борис Лятошинський.

То був тяжкий, але щасливий час, коли в мистецтві виникли перші спроби сколихнути мертву заводь соцреалізму і для нас почав відкриватися світ зарубіжної музики XX століття.

Закінчення буде.

Михайло Кучер

МОРАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ЯДЕРНОЇ ІНДУСТРІЇ

Відчит „Міжнародного чорнобильського проєкта", схвалений Міжнародним аґенством ядерної енерґетики МАҐАТЕ не просто здивував, але штовхнув май же в стан конвульсій цілий світ. Висновки акспектів, що працювали на території проміром в 500 км. довкола Чорнобильської АЕС, протирічать тривожним повідомленням України та Білорусії. Закордонні вчені чомусь не помітили побільшення випадків захворінь раком, або левкемією, що викликані радіоактивним зараженням, або деформацією немовлят.

Забрудненість питтєвої води виявилась у закордонних фахівців навіть меншою від міжнародних норм.

Але відчит міжнародних експектів говорить про „значні психологічні проблеми, як тривога і стрес", або інакшими словами про „радіофобію", про яку не має поняття п'ятирічна дитина, яка гине в муках.

Підстава таких оптимістичних висновків наукових і медичних людей не переконала світ. Біля 200 лікарів під егідою експертів з 25 країн сьоми міжнародних організацій, в тому числі МАҐАТЕ і всесвітньої організації охорони здоров'я мали можливість вільного руху територіями України, Білорусії і Росії протягом 18-ти місяців проводити обстеження населення і природного оточення в 28 заражених населених пуктах і порівнювали дані з контрольними даними сьоми незаражених населених пунктів. Загально обстежено 25,000 чоловік.

Тут треба зазначити, що групу міжнародних експертів запросив совєтський уряд, який мав підстави очікувати позитивної оцінки совєтських засобів і способів для захисту населення в секторі харчування та медичної контролі.

На дивне і незрозуміле становище закордонних фахівців перша звернула увагу паризька газета „Ліберасйон". На висновки закордонних експертів вплинули політичні і фінансові елементи, яких собі бажала совєтська сторона.

Перш усього совєтська сторона — центр, влада, Кремль — хоче позбутися раз назавжди постійних гірких обвинувачень з боку УССР і БССР, що центр мало-дуже мало робить для того, щоб відповідно небезпеці допомогти зараженим районам. З другого боку центр-Москва хоче зменшити фінансові видатки на переселення населення з небезпечних для життя районів і припинити одноразові грошові компенсації. Тому совєтська влада була одверто задоволена висновками закордонних експертів, себто незаінтересованих людей. Але виявилось інше також важливе — незаінтересованість у правді.

А ось стан здоров'я населення, що проживає в промірі 500 км біля забороненої зони. Тут закордонна комісія не виявила жадного санітарного хаосу, що пов'язаний з радіяцією. Навпаки, члени комісії зазначують, що часто зустрічались випадки „неґативних психологічних наслідків, а саме — неспокій, стрес". Закордонний висновок — „засоби совєтського уряду по ліквідації аварії ЧАЕС в цілому позитивні і вистачаючі".

Закордонна комісія, яка провадила аналізу продуктів харчування в заражених районах, признала „адекватними совєтські лабораторні засоби по проведенні аналізів і цілком погоджується з даними совєтських аналізів".

Більше того міжнародні експерти вказують, що дані совєтських ляборатотій навіть мають тенденцію „побільшення зараженисти зем лі стронцієм. А наслідки перевірки комісією кількости в землі цезія і плутонія цілком відповідають совєтським.

Роблячи аналізи кількости радіонуклідів в питтєвій воді і в харчах, що їх вживають жителі обслідуваної зони, то виявилося, що таки концентрація „помітно нижча рівня міжнародних комерційних організацій".

Щоб виявити радіяцію у харчах, закордонні фахівці роздали 9,000 жителям зараженої зони індивідуальні дозиметри. Невчені люди протягом двох місяців маніпулювали незнаними приладами і в 90 відс. взагалі нічого не показали. З того комісія зробила фантастичний висновок — радіоактив ність в заражених районах була настільки мала, що її не фіксували дизометри.

Тут також не звернено уваги на явище „ліквідаторів" у „забороненій зоні". Таким чином не звернено увагу на один млн. чоловік, які безпосередньо постраждали від радіяції.

Тому Ґубанов, директор господарського комітету ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи у Відні 21-го травня при обговоренні звіту — Міжнародний відчит, назвав парадоксальними дані смертности серед „ліквідаторів — 2.49 відс., у БССР, 3.83 відс. у УССР і 4.61 відс. у Росії.

З того виходить, що смертність серед „ліквідаторів" у віці 20-40 років багато нижча як в т. зв. контрольній групі того ж віку і людях, які не працювали при ліквідації наслідків катастрофи.

Середній рівень смертности в „„контрольній групі" сягає 4.80 відс. і навіть 5.20 відс. З того парадоксальний висновок — здоров'я „ліквідаторів" значно краще, як у населення СССР взагалі.

Коли ж на залі засідання почулися вигуки здивовання і недовір'я — (Віденська конференція), то на захист Губанова виступив директор МАҐАТЕ. Він сказав, що більша частина „ліквідаторів" це військові, які краще харчуються, більш витривалі(!) як решта населення. Усі такі „пояснення' протирічать даним віцепрезидента Академії Наук України, Барахтаря голови міжнародної асоціяції дослідників Чорнобильської катастрофи. Згідно з даними Барахтяра було обстежено 500 „ліквідаторів" в віці 25-40 років, які проживають в Україні. З них 80 відс. страждає імунодефіцитом, 1/3 скаржиться на імпотенцію, в 40 відс. знищено слух і вестибулярний апарат. Все таке західні вчені не заперечують можливости пізніх проявів радіоактивного зараження (отруєння організму).

Віцепрем'єр БССР говорив у Відні про випадки захворіння раком щитовидної залози в Гомелі, який віддалений від Чорнобиля на 120 клм. За останні десять років захворіння раком збільшилося у десять разів.

— Того не може бути — вигукнув Іцуко Шіґемацу, голова міжнародної комісії, яка працювала в СССР, і керівник Фонду Гірошіми, який робить досліди впливу радіяції на здоров'я людини.

Згідно з його даними із 100,000 людей, які вижили після бомбардування і Наґасакі було опромінення в 25 Бер, у два рази більше, як в Гомелі. Кількість захворінь раком щитовидної залози виявилась у цифрі 700 протягом 45 наступних років.

Невідомо з яких причин японські вчені цілком іґнорують зараженість землі, води і харчів в районах біля ЧАЕС. І що дає СССР така фантастична інформація? Дає незвичайно багато і звільняє його від вини.

Зовсім недавно в газеті „Правд" міністер атомової енерґетики Віталій Коновалець повідомив, що в Совєтському Союзі заплянувано побудувати „Двадцять тисяч меґаватт", що рівнозначно будові двадцяти нових небезпечних реакторів.

Осип Зінкевич

ЧОРНОБИЛЬСЬКІ ДІТИ НА МОЛОДЕЧОМУ ТАБОРІ УЗХ

II.

Нерозлучні подруги Вікторія Авхименко, Оксана Федоренко, Галина Олексієнко і Наталія Пархоменко — живі, бурхливі (зокрема Оксана) говірливі, сповнені життям. Вони говорять, розказують, ставлять ряд питань. Питаю: — Дівчата, а хто такий Леонід Кравчук?

Одна вигукує: — Президент України.

— Інша перериває: — Та що ти, Україна не має президента. Він голова України...

Ще інша: — І не президент він і не голова — голова Верховної Ради, парляменту...

І починається розмова — про Чорнобиль, про сесії Верховної Ради, які вони часом бачать на телебаченні, про Гуренка, якого вибрали депутатом у їхньому районі, про учителя англійської мови Івана Кірімова, який також кандидував, але програв у виборах. Говоримо про віру, про Бога.

— А хто такий Бог, дівчата? — питаю.

Переглядаються, думають: — Це хтось такий, що все може... Все може зробити, і добре і зле.

Знають багато українських народних пісень.

— Хочете заспіваємо вам „Розпрягайте хлопці коні".

Не хочемо розходитися. Обдаровують мене невеличкими сувенірами — одна дає невеличку статуетку козака, інша календарик, ще інша якусь поштівку...

Олена Сидоренко, серйозна, мало коли усміхається, майже завжди з книжкою в руках. Читає пригодницьку літературу. Багато знає, хоч їй всього 14 років. Бачу у неї нахил до політики. Питаю: — Олена, а як ти думаєш, чи було б добре мати в Україні багатопартійну систему, чи краще, щоб була одна партія, як було донедавна?

— Треба більше партій. — Глибоко задумавшись, каже:

— Якщо одна партія, народ ніколи не буде знати правди. Якщо буде більше — одні по других будуть писати і говорити. І так до народу дійде правда. Хоч було б зле, коли буде забагато партій.

— А як ти думаєш, — питаю, — краще Україні бути незалежною, чи в Союзі?

— Якщо Україна зуміє вижити сама — тоді краще їй бути незалежною.

А чи виживе вона сама?

— Виживе. Виживе напевно.

У Наталі Педешко з села Шпилі три сестри і брат. Батько працював колгоспним сторожем. Загинув у невияснених обставинах. Мати працює у лісі, струже дерева. Після закінчення 9-ої кляси мріє поступити у педадагогічне училище і працювати в дитячому садку або вчити у школі.

Про Рух чула, але в село ще не дійшов синьо-жовтий прапор.

Руслан Вождаєнко дуже відвертий у розмові. Перейшов уже у 10-ту клясу.

— Руслане, а як тобі йде навчання?

— Якщо хочу, то дуже легко. Як не хочу, то і не йде.

Цікавиться важкою атлетикою. Бував на демонстраціях у Києві.

— Від нас до Києва не так то і далеко. А там блакитно-жовті прапори. Навіть раз побачив, якийсь дивний червоно-чорний...

З Танею Невечерею можна багато про що говорити. Мати — викладач математики у середній школі. Батько помер, як їй було всього три роки. Відмінниця. Цікавиться математикою і фізикою, але не хотіла б бути математиком. Знає українську літературу дожовтневого періоду.

Говоримо про вибори президента України.

— Я до Кравчука ставлюся не зовсім схильно. — Дуже переконливо каже Таня. — Так будуть голосувати, яким бути державному прапорові. Будуть голосувати за синьо-жовтий, хоч не треба забувати і про тих, які за червоний. А таких ще багато. В революцію сімнадцятого люди вірили в нього, як у прапор свободи, а пізніше все змінилося...

І говориш з цими дітьми і відчуваєш на них 300-річний тягар минулої історії. Хоч і не зовсім. І дивно: вони діти, але думають і говорять, як дорослі. Події останніх двох років зробили їх дорослими досліпно протягом днів.

Два останні роки в Україні — це роки демонстрації, прапорів. І до тих прапорів майже завжди поверталася розмова. І чується:

— Ще бабуня говорила, що червоне — це кров, а блакитне — це небо, жовте — це сонце, наші лани, щось світле, радісне.

І дивуєшся: у цей реґіон України Рух ще не дійшов, не дійшли незалежні видання. Лише одна дитина чула про „Зелений Світ" і лише одна чула про Володимира Яворівського й Івана Драча. І ще цього року в селі вступали в комсомол, бо інших організацій молоді там немає:

— Не вступиш у комсомол — будуть з тебе знущатися.

— Рух? Га. Що таке Рух? — каже одне з дітей. — Це ніби якийсь рух, а може це організація, здається, десь там у Києві... Здається вони за вільну Україну, незалежну...

Іншу відповідь, після деякої надуми, дає 11-річна Ліля:

— Про Рух чула... Ніби то чула. Рух щось хоче. Чогось ніби то вимагає, але, виходить, що ті, що в Русі не працюють... лише багато говорять...

Майже всі діти хрещені і віруючі, деякі ходять до церкви, деякі знають молитви, деякі сповідалися і причащалися, у декого на шиї хрестик, чи невеличка іконка.

— Колись, говорять діти, — не ходили. В свята навіть учителі стояли біля церкви і слідкували, хто з учнів туди заходить. Потім глумилися, переслідували...

Дівчата кажуть: — Ось у нашій кімнаті висить ікона і ми вчора разом молилися до ікони.

А хлопці просять Олеся Тимошенка, щоб навчив їх

(Закінчення на стор. 3)

Чорнобильські діти на молодечому таборі УЗХ

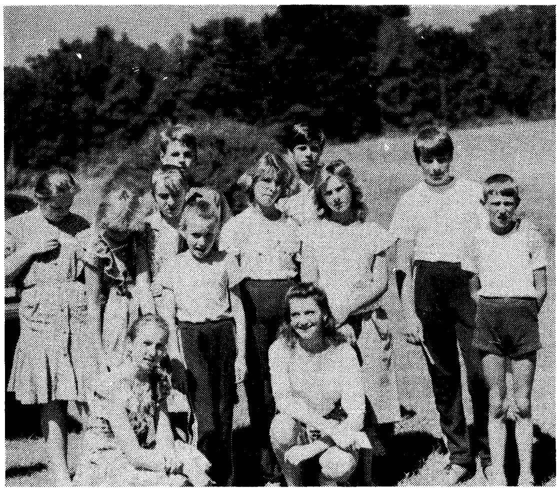
(Закінчення зі стор. 2)

Виховна референтка УЗХ Володимира Кавка (з хлібом в руках) вітає українських дітей з чорнобильської зони. Зліва: Ліля Яременко, Ярина Тимошенко, координаторка табору Надія Зінкевич і голова ОДВУ, комендант хлоп'ячого табору д-р Юрій Солтис.

На першому Богослуженні. Перша справа — організатор і провідниця групи Ярина Тимошенко.

Українські діти з чорнобильської зони на молодечих таборах Українського Золотого Хреста на оселі ім. О. Ольжича.

„Отче наш".

Під час однієї розмови питаю:

— Чи вірилося вам, що колись поїдете в Америку чи може в Канаду?

— Зовсім не вірилося, — відповідає хтось з них. — Нас запрошували в Кубу, в Болгарію, у Францію, в Польщу. До нас багато приїжджає американців і канадців, але нас не запрошують. Ніяк не вірилося, що колись попадемо в Америку, скоріше попали б в Кубу.

І вірте, читачі цієї статті, що мені було соромно перед цими дітьми за нашу громаду в Америці й Канаді. Я не мав переконливих арґументів, щоб пояснити цим дітям, чому українська громада, чому американці й канадці не запрошують їх. Відповідь цієї сухорлявої дитини була ударом по моїй совісті, по совісті всіх нас.

Сотні і тисячі чорнобильських дітей, наших дітей, їздили на відпочинок, на скріплення імунної системи в Кубу (так у Кубу, бідну і упосліджену Кубу!), до не менш економічно бідних, але радіяційно чистих — в Болгарію, Чехо-Словаччину, Польщу. Беруть на відпочинок наших дітей Франція, Німеччина, Голляндія й інші. А ми? Розжившись і забагатівши у цій багатій країні, ми займаємося великими, астрономічної величини проєктами і в метушні „великих" справ забули про українську дитину, забули про дітей з чорнобильської зони, про того Сашка і Лілю, про Русланів і Максимів.

І треба бути вдячним спонзорові таборів — Українському Золотому Хрестові, теперішньому голові ОДВУ д-рові Ю. Солтисові, який плянував стягнення чорнобильських дітей в Америку ще восени минулого року, Володимирі і Миколі Кавкам, голові УЗХ Наталії Іванів і багатьом іншим особам, які доклали ряд труднощів, полагоджували багато дрібних справ, щоб ця перша група чорнобильських дітей приїхала сюди на двомісячний відпочинок, на скріплення імунної системи та щоб вперше в житті побачити Америку.

* * *

І прийшов очікуваний день 14-го липня. День відкриття таборів УЗХ. Це вже у 32-ге відкриття ці табори, які носять ім'я Оксани Ґенґало. Вранці Богослуження. Вся група у вишиваних блюзках і сорочках. Під проводом д-ра Ю. Солтиса і Надії Зінкевич біля каплиці займають свої місця. Вперше в житті моляться у такій обстановці. Дві дівчинки з групи приймають Св. Причастя.

І я бачу сльози на очах у багатьох, зібраних тут, на це Богослуження, коли вітав цю невеличку групу о. Богдан Левицький.

А пізніше офіційне відкриття. Кілька десятків наших американських дітей (більше цього року, як будь-коли в останніх десяти роках) збираються на площі. І до них, рядочком, під керівництвом Ярини Тимошенко, підходять наші чорнобильські діти. Їх вітає виховна референтка УЗХ Володимира Кавка хлібом-сіллю.

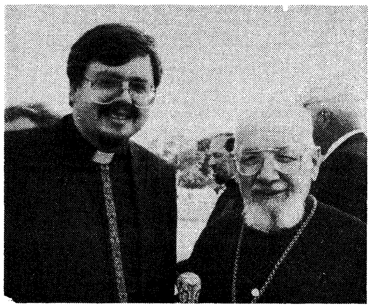
Звучать промови, обмінюються подарунками. Всі діти отримують „Історію України" на пам'ятку про відкриття. В чисельно зібраних присутніх сльози зворушення на очах.

В ряді стоять наші духовники — о. Б. Левицький від Української Католицької Церкви, о. Василій Завірюха з церкви УАПЦ в Нортгамптоні, координаторка таборів Н. Зінкевич, комендантка дівочого — Марта Михайлюк-Рубель і хлоп'ячого табору — ентузіяст д-р Ю. Солтис, голова таборової комісії УЗХ Уляна Михайлюк-Процюк, управитель оселі С. Селешко.

Проголошують перший наказ дня. Звучать американський і український національні гимни. Підносять прапори. Американський прапор, разом з іншою дівчинкою підносить Таня Невечеря, а український разом з іншим хлопчиком — найменший у чорнобильській групі Сашко Ульяненко.

Прекрасна погода. І радіє серце з цієї зустрічі, з цього єднання двох українських світів, про що ще так недавно і мріяти не можна було. І хочеться сказати: хай щастить цим дітям, хай виростають здорові і сильні тілом, і духом, хай повернуться в Україну щасливими і радісними.

Високе відзначення для Інституту ім. Шептицького

Владика В. Стернюк з о. А. Чировським

Торонто. — В неділю, 10-го червня, під час концерту з нагоди епархіяльного свята Торонтонської Епархії Митрополит Володимир Стернюк сповістив про уділення медалі Митрополита Андрея Шептицького о. д-рові Андрієві Чировському, директорові Інституту Східньохристиянських Наук ім. Митрополита Андрея Шептицького при університеті св. Павла в Оттаві. Митрополит Стернюк пояснив, що таких медаль видано 50, переважно ісповідникам віри та тим, які значно причинилися до виходу УГКЦеркви з підпілля. З діяспори цю медалю надано трьом особам, між ними Владиці Ізидорові Борецькому.

Митрополит Стернюк у своєму слові звернув особливу увагу на потребу богословської науки в сьогоднішніх обставинах Церкви. Питомців є сотки, але треба вишколити професорів, майбутніх провідників для України. Таких людей Владика Стернюк має надію вишколювати і в Інституті ім. Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві, де студенти з України вже навчаються і куди висилатимуть майбутніх науковців, щоб здобувати вищі богословські наукові ступені.

Ще в березні 1990 року Владики УГКЦеркви в Україні видали звернення до діяспори з проханням про фінансову підтримку для інституту в Оттаві, бо цей інститут служитиме не тільки діяспорі, але й Україні. За цю працю для відродження Церкви в Україні Митрополит Стернюк уділив медалю о. д-рові А. Чировському.

Хто хотів би помогти інститутові ім. Митрополита Андрея Шептицького далі служити Церкві в Україні через вищу богословську науку може звернутися до інституту на адресу: Sheptytsky Institute, c/o Saint Paul University 223 Main St., Ottawa, Ont., Canada K1S 1C4.

В Україні

(Закінчення зі стор. 1)

лась на 41%.

Дніпропетровське. — Тут 2-3-го липня відбулася сесія Обласної Ради, одним з питань якої було питання охорони здоров'я і привілеїв у медичному обслуговуванні. До недавнього часу у місті діяла лікарська комісія, що нею користувалися виключно номенклятурники. Згодом її трансформовано у кардіологічний, а потім у діягностичний центр. Голова Міської Ради народних депутатів Микола Задоя і Віктор Богатир — його перший заступник — запевняли, що цей медичний центр призначений лише для колишніх афганців та героїв СССР і соцпраці. Проте, як виявилося, за минулий рік всього 30-воїнів-афганців лікувалися у медцентрі. Натомість ним широко користувалися 2000 номенклятурних працівників з родинами. Рішенням сесії Облради „кормушку" закрили, медичний центр відтепер має виконувати функцію регабілітації і діягностики для обслуговування населення. Колишні воїни-афганці та інші привілейовані користуються пільговим медичним обслуговуванням у відповідности до діючих постанов.

Дніпропетровське. — Газета міськкому КПУ „Днепр вечерний" під рубрикою „Партийная трибуна" 2-го червня подала інформацію, що за півтора року в Самарському районі міста ліквідовано шість первинних організацій КПУ. За п'ять місяців цього року з КПУ в районі вийшли 389 колишніх її членів. На пленумі Самарського райкому КПУ було висловлено побоювання що КПСС із партії робітників перетвориться на партію інженерно-технічних працівників, бо „робітникам нема чого втрачати", а інженерно-технічні працівники ще й досі залежать від партійної адміністрації підприємства".

Ще до теми „Рідної Школи" в Клівленді

На сторінках „Свободи", ч. 121 з 27-го червня, появився цікаво написаний репортаж д-ра Володимира Боднара (підпис якого чомусь було поминено), п. н. „Рідна Школа" в Клівленді-Пармі в поклоні Лесі Українці". Автор описав не тільки перебіг цьогорічного Свята Молоді, яким 9-го червня 1991 року закінчено біжучий шкільний рік, але й поставу п'єси М. Ласовської-Крук з юних років Лесі Українки п. н. „Віщування старого дуба", якою вшановано 120-ліття великої поетеси. Крім того, автор подав ще деякі аспекти праці нашої школи.

До сказаного слід подати тут ще деякі доповнення, уточнення й пояснення, а саме:

В рамках Свята Молоді був станок із виставкою праць учнів кляси ґрафіки, що її веде інструктор Люба Дмитрик-Ґудз, молода мисткиня, у пляні доповняльної рідношкільної програми, т. зв. „окремих проєктів". Були тут ілюстрації, карточки, декоративні букви азбуки, як також лозунґи, виготовлені на святочне відкриття нашої рідношкільної бібліотеки, та шкільне Шевченківське свято. Люба, як і подав д-р Боднар, дуже вдало виконала проєктування строїв, які додали виставі п'єси окремого чару.

Частинне виконання декорацій опрацював А. Горошко, а доповнила їх відповідно вибраними частинами дерев і квітів Ольга Кость, яка теж вела музичну частину п'єси. В нелегкому ділі заложення декорацій допомагали недавні абсольвентки „Рідної Школи" Реня Кость і Надя Тарнавська.

Якщо йде про програму „окремих проєктів", що її, з ініціятиви тогочасного голови Т-ва „Рідна Школа" Богдана Миляна, впроваджено перед двома роками у нашій школі — то вона з успіхом продовжується.

Клясу народного мистецтва (вишивки) вела п. Ганна Тарнавська. У видання шкільного журналика „Рідношкільний вісник" чимало праці вкладали: Оля Кость, Ірина Кулик, Маруся Василина, Ліда Кость і вчителька мови у вищих клясах, недавно прибула з України Марія Хомишин-Яцкевич. У програму „окремих проєктів" входили теж сесії рідношкільної бібліотеки у трьох групах, що їх координувала Мотря Стахур, а їй допомагали: Маруся Василина, Марта Боднар, Ірина Кулик, Дарія Сопка і інші. Це свідчить про факт, що молоді батьки включають себе у працю „Рідної Школи", приймаючи у ній нелегкі обов'язки.

Д-р Віровслав Кость,
директор Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Клівленді,
Софія Бура,
заступник директора й керівник шкільної програми „окремих проєктів"

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою,
що дня 17-го травня 1991 р. упокоївся в Бозі
наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

св. п.

Степан Гарасимів

Замість квітів на могилу зложили слідуючі жертводавці, на Фонд Допомоги Україні, Жертвам Чорнобиля та бібліотеку ім. сен. Юзика при Осередку св. Андрея в Норт Порті, Фльорида:

1,000 дол. — Кляра Гарасимів — дружина з дітьми і внуками;
200 дол. — Гарасимів Михайло;
по 50 дол. — д-р Ґерент В. і І.; Слюсарчук А. і З.;
по 30 дол. — Мерещак В. і А.; Серна Й. і М.;
по 25 дол. — Барусевич С.; Белендюк М. і Л.; Букачевський Я.; Дейчаківський Б. і М.; д-р Король В. і Г.; Кузьма М. і М.; Сміт К.; Филипович Е. і О.; Филипович Н. і Т.; Хитра М. і М.; друзі Р. З. Гарасимів;
по 20 дол. — Іваницький Р. і Л.; Зелез В. і Я.; Кобзяр О.; Копистинський Я. з дружиною; Люлька П. і В.; д-р Наболотний М. і д-р Тамара; д-р Метгер Г. К.; Петрина Е.; Повх М.; Пришляк П.; Різник В. і О.; Романишин Р. і П.; Тесарович Я. і М.;
15 дол. — Лотоцький І.;
по 10 дол. — Барабаш Т. і М.; Бойдуй М.; Вересюк В. і О.; Вертипорох Ю.; Кочала О.; Касараба М.; Кузнєцов П.; Мартинів Г.; Настюк Р.; Панчак Н.; Плющ М.; Скіц А.; Стіґліано Дж. і П.; Нучі Д. і К.; Ситник М.; Баєр Л.; Флечер Р. М.; Кіго Дж. П.; Ґаріс Ю.

Разом .... 2,155 дол.

Рівнож дякуємо паням Юзик та Арвін, які зложили на бібліотеку та іншим, яких імена нам не відомі. Щира подяка усім жертводавцям, які зложили на Служби Божі та прислали щирі співчуття. Сердечно дякуєю усім жертводавцям, бо мій покійний муж ціле своє життя болів долею своїх братів по крові, та особливо долею пошкоджених в часі страшної аварії в Чорнобилі.

КЛЯРА ГАРАСИМІВ — дружина
Син — ЯРОСЛАВ і дружина РОКСОЛЯНА
Син — РОМАН і дружина КОНСТАНЗА
Внуки — ЛЕВКО, ЙОСИФ, МАРКО і ГРИЦЬ

Ділимося сумною вісткою з членством ЛВУ
та українським громадянством, що несподівано,
на 67-му році життя помер
ЧЛЕН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ЛВУ

бл. п.

РОМАН БОЙКО

Покійний був активним членом АБН, УАЛ, ЛВУ в Аделайді, був жертвенним членом СУМ, ініціятором різних праць для СУМ на оселі „Орлик", адміністратором Народного Дому, та головою церковного Братства при церкві св. Покрови на Вейвіл. Відзначався працьовитістю та жертвенністю на різні церковні та громадські цілі.

Найбільшою його мрією було ще раз повернутися на Батьківщину та скласти вінок на могилі свого батька. В дорозі на Україну, у Празі він нагло помер.

У глибокій жалобі залишив він в Аделайді дружину Марію та родину, як і багато односельчан села Ремезівці на Золочівщині. В Америці залишив брата в стейті Коннектикат, а в Україні численну родину.

Наші найщиріші співчуття його дружині Марії, односельчанам та родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ЛВУ в Австралії

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 155-го Відділу УНСоюзу
в Перт Амбой, Н. Дж.

Просимо вплати вкладок пересилати та полагоджувати всі справи членства та забезпечення через **Головну Канцелярію УНСоюзу** на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 A • 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Тел.:(201) 451-2200

Про передачу діловодства новому секретареві Відділу буде своєчасне повідомлення з адресою та числом телефону нового секретаря в „Свободі" та „Українському Тижневику".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

„Пісне чарівна, рідна пісне"

Члени львівського ансамблю „Медікус" (зліва): Мирон Елощичак, Роман Цимбала, Богдан Стефура, Олег Березюк, Володимир Коцюруба, д-р Левко Цимбала та д-р Віктор Пакош.

Денвер, Кольорадо, пережив зворушливі хвилини, коли загостив до нас прекрасний і цікавий своїм складом музичний ансамбль „Медікус", який уже багато років несе в наш народ чарівну українську музику й пісню. Нелегко доводилось ансамблеві пробивати собі дорогу у західній світ без офіційної згоди „власть іму щих". Врешті усміхнулася доля і в 1990 році наші музиканти дістали запрошення, а відтак дозвіл виступати на міжнародному фестивалі у ЗСА, у Північній Каролайні. Там одержали за свій виступ першу нагороду.

Цього року „неофіційною" дорогою прибули вони з концертами і дають ряд виступів у різних містах Америки і, надіємось, що й Канади. До Денверу далека й нелегка дорога. Переборовши різні труднощі, прибули наші „Медікуси" до нас на запрошення СУА, і в неділю, 30-го червня, у виповненій вщерть залі церкви Преображення Господнього зачарували нас народними піснями, виконаними на високому рівні, вплівши у вінок своїх творів декілька мелодій і пісень інших народів.

Кожний із виконавців — це мистець у своєму ділі. Але даймо слово самим членам цієї мистецької групи:

„Народний ансамбль „Медікус" існує при Львівському медичному інституті вже понад 20 років. Його створив відомий український самодіяльний композитор і музикант, професор медицини Ігор Хома. У твор чому складі „Медікусу" завжди були лікарі, студенти медицини, які тісно пов'язують музику й медицину. Сьогодні ансамбль „Медікус" — це фолкльорний колектив, кредо якого — поважати народну музичну творчість, берегти її барвистість, неповторність і повсякчас з високою професійною майстерністю доносити до людських сердець, як вічне полум'я нев'янучої народної культури".

Солісти колективу — брати Левко та Роман Цимбали. Левко Цимбала — мистецький керівник ансамблю. Він — лікар, але дарований Богом чудовий голос дозволив йому стати популярним співаком в Україні, дипломантом міжнародного конкурсу. В репертуарі співака багато українських народних пісень, твори сучасних українських композиторів, зокрема „Малювала казку осінь", „Калиновий гай", „Волинський вальс", „Дай свою руку" і інші. Д-р Л. Цимбала — заслужений працівник культури України. Це почесне звання йому присвоїли за популяризацію української пісні та культури. В репертуарі Романа Цимбала широкий діяпазон творів — від арій і романсів світових і українських композиторів і клясиків до народних пісень. Приємний тембр голосу (героїчний тенор) чарував слухачів багатьох країн світу — Австрії, Еспанії, Франції, Норвегії, Польщі. Він є солістом Львівської опери.

Інструментальна група ансамблю — це високопрофесійні музиканти, у їх виконанні — давні народні пісні, мелодії з „бабусиної скрині", мелодії сучасних українських композиторів. Шанує колективні музичні твори народів світу. У репертуарі є угорський чардаш Монті, американська музична мініятюра „Поїзд", італійська арія й інші. Кожен музикант — це високий професіоналіст своєї справи. Володимир Коцюруба — молодий, закоханий у свою скрипку віртуоз. У його виконанні найскладніші та найцікавіші скрипкові партії. Поряд з цим він чудовий скрипаль-педагог.

Д-р Віктор Пакош — віртуоз! Лікар-стоматолог, але поряд з цим — він прекрасний акордіоніст.

Інж. Богдан Стефура — бас і „коза". На його плечах тримається все технічне забезпечення. Він знаменитий інженер-електронік.

Мирон Блощичак — Богом обдарований, професійний музикант. Його стихія і гаряча любов — це народні духові інструменти: тилинки, дводенцівки, сопілки, зозульки, вусла, ребро, кувиці й інші. Його мрія створити концертну програму з автентичних народних мелодій, які він ретельно вишукував та записував у селах Галичини.

Заповідач — милий і талановитий декляматор, студент медицини Олег Березюк.

Побувати на концерті „Медікуса" — це напитись життєдайної води з глибокої криниці української народної творчости, налюбуватись барвистими одягами нашої Батьківщини, впоюватись пахучим євшан-зіллям української землі.

Ансамбль гостюватиме у Америці до листопада. Нехай не буде нікого, хто не почув би цього чудо концерту!

Олена Морозевич

Десята конференція в Урбана-Шампейн

Від 1982 року в стейтовому Іллінойському університеті відбуваються річні конференції, присвячені українській проблематиці. Проф. Дмитро Штогрин є організатором і керівником цих наукових імпрез, як голова Української Науково-Дослідної Програми при Іллінойському університеті. Координатором п'ятьох конференцій був Богдан Рубчак, а відповідальними за програму інших конференцій були різні професори Америки й Канади, що творили програмові комісії. На цих конференціях прочитано 513 доповідей, з них 292 — англійською мовою, 218 українською, 2 російською та одну німецькою. Доповіді читали професори високих шкіл і самостійні дослідники з Австралії, Австрії, Англії, Ізраїля, Індії, Канади, Китаю, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, ЗСА, України, Чехо-Словаччини і Швеції. Більшість доповідачів були українці з різних країн та континентів.

З 1988 року серед доповідачів конференцій почали брати участь українські вчені та дослідники з України. Колись більшість доповідачів читали свої доповіді англійською мовою, а цього року англійською мовою вони прочитали лише 7 доповідей, а решта — українською.

В цьогорічній конференції взяло участь 166 осіб, з них 27 осіб з України та 6 з Польщі. З України були вчені з Києва, Львова, Харкова, Запоріжжя та Дрогобича. З України з відомих осіб були Іван Дзюба з дружиною, Євген Сверстюк, Павло Мовчан — голова Товариства української мови ім. Тараса Шевченка, секретар Спілки письменників України й голова ювілейної комісії відзначення 85-ої річниці Івана Багряного в Україні, В'ячеслав Брюховецький, Григорій Кочур, Валерій Мирошниченко, Володимир Діброва, Соломія Павличко, Оксана Забужко, Ігор Муромцев, Микола Некоз, Анатолій Бровкин та ін. З діяспори з більш відомих доповідачів варто згадати таких осіб: Богдан Рубчак, Іван Фізер, Ася Гумецька, Тарас Гунчак, Оксана Соловей, Богдан Нагайло, Любомир Винар, Євген Лащик, Джеймс Мейс, Ярослав Розумний, Богдан Бойчук, Мирон Куропась та багато інших. Темою цьогорічної конференції, що тривала цілий тиждень, від 17 до 22 червня, була „Україна і Захід". Учасники конференції прочитали та прослухали багато цікавих доповідей на тему української прози, поезії, політики, культури, прав жінки в Україні та інших тем, що стосуються України, української проблематики та думок і діл країн Заходу, які не завжди прихильно ставилися чи й далі ставляться до України.

Про теперішню ситуацію в Україні та її можливість стати дійсно суверенною українською державою змістовно говорив Іван Дзюба, а його пізніше доповнив Павло Мовчан та інші члени конференції з України. Десяту ювілейну конференцію в Урбана-Шампейн спонзорували Комісія Національних Прав при СКВУ, Іллінойський університет та Фундація Українських Студій, яка цього року відзначає своє п'ятиріччя. Під час конференції в іншій залі виставлялися картини мистця зі Львова Юрія Віктюка, який працює в галузі графіки й малярства.

У передостанній день конференції відбувся бенкет з участю керівників Іллінойського університету та деканів окремих факультетів. На бенкеті проф. Дмитрові Штогринові Микола Некоз з Запоріжжя вручив козацьку шаблю, щоб він, як давні козацькі отамани, славно провадив українську діяспору і українську науку до славних висот.

У неділю в Чиґаго в культурному центрі парафії св. Володимира і Ольги відбувся ювілейний бенкет для відзначення 10-річчя українських конференцій при Іллінойському університеті та 5-річчя Фундації Українських Студій, яка робить старання, щоб заснувати постійний Центр Українських Студій при Іллінойському університеті. Бо, як сказав проф. Д. Штогрин, невелика громада в Австралії має два активні сталі центри українських студій, українська громада Канади має їх аж шість, а сьомий у стадії організації, а велика громада ЗСА має лише один такий центр — при Гарвардському університеті.

Якщо українська громада допоможе своїми пожертвами, а для втримання такого центру потрібно не так багато, всього 60 тисяч долярів річно, то такий другий центр незабаром стане дійсністю. Про потребу саме такого Студійного Центру на бенкеті говорив Іван Дзюба та Павло Мовчан. Фундацію Українських Студій очолює Раїса Братків. Пожертви, які звільнені від федерального податку, можна слати чеком на адресу: Foundation for Ukrainian Studies, 1626 Balmoral Lane, Palatine, Ill., 60067 USA.

На бенкеті було багато осіб з України, які спеціяльно приїхали до Чиґаго, а після бенкету повернулися до Урбана-Шампейн, щоб там ближче ознайомитися з великою українською книгозбірнею та життям української діяспори в її виданнях, які для багатьох учасників не були до цього часу доступними. З нагоди десятої річниці конференцій губернатор стейту Іллінойс Джим Едґар прислав привіт через сенатора Володимира Дудича. Дві фінансові установи Чиґаго — „Самопоміч" та „Певність" — разом зі своїми привітами дали пожертву на працю Студійного Центру. Фундація видала друком гарну програму. Бенкетом керував заступник голови фундації Іван Деркач, а свято закінчила подякою Раїса Братків — голова фундації.

Око

● РОЗШУКИ ●

ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА КРАВЧУК
шукає своїх рідних, що жили в СССР. Останньо відома їх адреса була 261400, м. Бердичів, Житомирської обл., вул. Свердлова 57 кв. 124. Бабуня називалася **Леоніда Кобака** і жила в Бресті, але остання її адреса була у Бердичеві. Бабуня мабуть померла, але Т. Кравчук шукає за її родиною. Хто знає про неї або хто із членів родини прочитає цю вістку хай пише на адресу:
TATYANA KRAVCHUK
12926 SE 275th St. No. 25
Kent, WA 98031-8420

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА ГАЛУЩАК, член УНС Відд. 264 Т-ва „Український Тризуб" в Карнеґі, Па., померла 3-го червня, 1991 року на 63-му році життя. Нар. 22-го грудня 1928 року в Карнеґі Па. Членом УНС стала в 1967 року. Залишила в смутку мужа Вілляма, сина Вілляма мол. невістку Керол, дочку Цинтію, двох братів Івана і Михайла Секеликів, п'ять сестер — Марію, Анастазію, Олену, Юліє і Ірену, внуків Захарі Віллям і Йошуа Андрій. Похорон відбувся 6-го червня 1991 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Скатт Тавншил.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

Ґілдиґард Іванишин член УНС Відд. 484 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютика, Н. Й, помер 15-го червня 1991 року на 65-му році життя. Нар. в 1925 році в Опелль, Німеччина. Членом УНС став в 1952 році. Залишила у смутку чоловіка Григорія Іванишина, сина Володимира із невісткою Патріціею, чотирьох внуків і одного правнука. Рівнож залишила в смутку маму Вікторію Фроня, три сестри і два брати в Німеччині. Похорон відбувся 18-го червня 1991 року на парафії св. Володимира, В Ютиці, Н. Й. в Вайсборо, Н. Й.

Вічна Йому пам'ять!

Володимир Кроп, секр.

ЙОСИФА БЛЮЙ, член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Юніон, Н. Дж., померла 21-го травня 1991 року на 91-му році життя. Нар. в 1898 року в Ярославі, Україна. Членом УНС стала в 1950 року. Залишила у смутку доньку Наталію Панасюк з мужем о. Осипом Панасюком з родиною, синів Романа з дружиною, з родиною і Адріяна з дружиною Любою з родиною. Похорон відбувся 24-го травня 1991 року на цвинтарі Ґейт оф Гевен в Іст Ґановер Н. Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Роман Лопичак, секр.

ЮЛІЯНА ЄДНОРОЗ, член УНС Відд. 106 Т-ва о. Миколая в Чикаґо, Ілл., померла 15-го червня 1991 року на 72-му році життя. Нар. в 1919 року в Україні. Членом УНС стала в 1981 року. залишила в смутку сина Ярослава, дочку Євгенію. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая. Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй пам'ять!

Управа Відділу

ІВАН СИДІЙ, член УНС Відд. 49-го Т-ва ім. св. Арх. Михаїла в Торонто, Онтаріо. помер 21-го травня 1991 року на 69-му році життя. Нар. 1921 році в Озеринах, Україна. Членом став УНС в 1960-му році. Залишив у смутку дружину Анну, двох синів і доньку з родинами і брата Павла з родиною. Похорон відбувся 24-го травня 1991 року на цвинтарі Сенктуарі Парк (Бестон) в Торонто Онт, Канада.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ОНУФРІЙ КОЦЕЛКО, член УНС Відд. 368-го в Галивуд Фла., помер на 71-му році життя. Нар. 24-го листопада 1919 року, Україна. Помер 1-го липня 1991 року. Залишив у смутку дружину Софію, сина, невістку та дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Веніс Меморіял в Норт Порт, Фла.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЮРІЙ СЛІПЕНЬКИЙ, член УНС Відд. 439-го Т-ва ім. Є. Коновальця в Судбурні, Онт., помер 27-го березня 1991 року на 72-му році життя. Нар. 25-го лютого в 1919 році в селі Надгірянка, Україна. Членом УНС став 30-го червня 1960 року. Залишив у смутку дружину Надію, дочку Дарусю і трьох внуків. Похорон відбувся 2-го квітня 1991 року на цвинтарі Судбурні, Онт. Канада.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар